

เทศน์เช้า วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เขาคูยกันแล้วคูยกันไม่ลงใจ เขามาถามว่า “นิพพาน ๑๘” ให้อธิบายนิพพาน ๑๘ นิพพาน ๑๘ ชั้นตอนไหน เรียบอกว่านิพพานอะไรนะ นิพพานมี ๑๘ ชั้นตอน นิพพานเป็นขั้นบันไดหรือ? นิพพานไม่ใช่ขั้นบันไดนะมีง นิพพานไม่ใช่ขั้นบันได นิพพานไม่ใช่ลิฟต์ “นิพพานคือนิพพาน”

นิพพาน ๑๘ คืออะไร? นิพพาน ๑๘ อย่างนี้สึนะคนสอนสอนไม่เป็น นิพพานมีหนึ่งเดียว เท่านั้นแหละ คูสิเวลาอย่างนี้เราคัดค้านเต็มทีเลย เพราะอะไร? เพราะพูดให้เราไขว้เขวกัน แต่เวลานี้ คูสิอย่างเช่นมหายาน เห็นไหม ถ้าเป็นนิพพานแล้วนะสุขาวดี ลึกกว่านิพพาน แล้วนิพพานมีขั้นชั้นด้วยหรือ?

นิพพานมีหนึ่งเดียว นิพพานไม่มีขั้นชั้นหรือ สุขาวดีดีกว่านิพพาน กว้างขวางกว่านิพพาน นี้พูดถึงถ้าเข้าถึงนิพพานแล้วจะพูดว่านิพพานเป็นอื่นไปไม่ได้ นิพพานก็คือนิพพาน นิพพานคือมีหนึ่งเดียว แล้วนี่นิพพาน ๑๘ นิพพาน ๑๘ เขาบอกสร้างอารมณ์ก็เป็นนิพพาน นิพพานแต่ละขั้นละตอน นิพพานแต่ละขั้นละตอน เขาบอกอย่างนี้นิพพานต้องขั้นบันไดใช่ไหม?

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา เป็นพระอรหันต์ขึ้นมาถึงซึ่งนิพพาน พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะก็ถึงซึ่งนิพพาน นิพพานคือมีหนึ่งเดียว นิพพานคือนิพพาน ถ้าคนถึงนิพพานแล้วจะไม่มีปัญหาเลย คืออันเดียวกันหมด แต่มีมันไม่ใช่ นะสิ พอมันไม่ใช่แล้วนะ คูสิอย่างพวกเซนเราไม่ได้เถียงเขาเลยนะ บอกว่านิพพานอยู่ในใจ นิพพานอยู่ในมด

นิพพานอยู่ในใจ อยู่ในมดเพราะอะไร? เพราะว่ามันถอนความยึดมั่นถือมั่นของพวกเราไป เพราะเรารู้ว่านิพพานมันสุดเอี่ยม มันเป็นของสูงส่งนักจนพวกเราจะไม่มีโอกาสได้เข้าไปถึงนิพพานได้ แต่ความจริงไม่ใช่ นิพพานอยู่กลางหัวใจเรา นิพพานอยู่บนหัวอกเรานี้แหละ ทุกข์

มันอยู่ที่นี้ นิพพานไม่ได้ อยู่สุดเอื้อมหรือ? เพียงแต่เราเคารพบูชากันว่ามันเป็นของลึกซึ้ง มัน เป็นของลึกมาก เพราะอะไร? เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา

ฟังสิ! องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารภมาเป็นพระโพธิสัตว์ มาเป็นพระพุทธเจ้านี้ ต้องเตรียมตัวคือฝึกฝนขึ้นมา ปัญญาพุทธวิสัยกว้างขวางมากเลย คำว่ากว้างขวางมาก คือปัญญา ท่านจะละเอียดอ่อนกว่าเราจนนับไม่ได้ ปัญญาพระพุทธเจ้าจะละเอียดอ่อน จะกว้างขวาง จะ ลึกซึ้งกว่าพวกเราหลายร้อยหลายพันเท่า เวลาท่านตรัสรู้ขึ้นไปแล้วนะท่านยังทอดธุระเลย บอก ว่า “แล้วจะสอนได้อย่างไร?”

เราจะเทียบถึงความลึกซึ้งใจ ความลึกซึ้งที่ละเอียดมันละเอียดมาก พอละเอียดมากพวก เราก็ดูเหมือนว่าสูงส่งมาก แต่สูงส่งขนาดไหนมันก็อยู่ที่กลางหัวใจเรานี่ มันไม่อยู่ที่ไหนหรือ? มัน อยู่ที่กลางหัวใจนี้ ฉะนั้น ผู้ที่เข้าถึงแล้วถึงบอกว่านิพพานคือพ้นจากทุกข์ ทุกข์ที่มันเป็นนี่พ้นจาก ทุกข์ แต่กว่าจะพ้นจากทุกข์มันต้องมีวิธีการอีกมหาศาลเลย มหาศาลตั้งแต่เริ่มปูพื้นฐาน ใจ

แต่เนี่ยเวลาพูด เห็นไหม บอกว่านิพพาน ๑๘ นิพพานก็คือทำสบายๆ ก็คือนิพพาน เขาบอก ว่านิพพานแบบคนมีกิเลส ก็ว่ากันไป..

อันนี้มันเป็นโฆหาร ถ้าเป็นโฆหารนะ ถ้าเราพูดกันอย่างนี้นะ เราบอกว่านี่ทำให้พวกเรา นอนใจใจ ถ้าเราทำสบายๆ ก็นิพพาน โตะนี่ก็เป็นนิพพานนะ นี่มันไม่ทำอะไรเลย วัตถุประสงค์เป็น นิพพานใจ เพราะมันไม่ทำลายใครใช้ไหม? คือคนเสียสติไปถึงนิพพานหรือ? นิพพานไม่ได้เป็น อย่างนั้นหรือ

ถ้าเราคิดอย่างนั้นปั๊บ การกระทำของเรามันจะไม่ชวนขวย มันจะไม่เข้าไปหาถึงความ จริง ถ้าหาความจริง เห็นไหม คูสิเวลาหลวงปู่มั่นท่านเป็นพระอรหันต์นะ นี่ครูบาอาจารย์เรา หลวงปู่มั่นเป็นพระอรหันต์ แต่ทำไมท่านกระหมัดกระหม่อม นี่ข้อวัตรปฏิบัติท่านจะไม่ให้ผิด เลย ทั้งๆ ที่ว่าถ้าถึงที่สุดแห่งทุกข์แล้วนะเป็นสตีวินัย อาบัติไม่มีหรือ เพราะอะไร? เพราะมันไม่ มีเจตนา มันเป็นกิริยาทั้งหมด

ความคิดนี่มันเป็นกิริยาเฉยๆ มันไม่มีกิเลสบวก มันไม่มีตัวตนของเราบวกเข้าไป มันจะ ไม่มีโทษเลย ถ้าไม่มีโทษเลย เห็นไหม ท่านทำอะไรมันไม่มีเจตนา ไม่มีผิดหรือ สตีวินัย

คูลีเวลาพระจักขุบาลไปอยู่ป่า แล้วแบบว่าอดนอน ถือนัสซิก แล้วเวลาเจ็บตาขึ้นมา หมอบอกว่าถ้าไม่พักนอนนะตาจะบอด บอดให้มันบอดไป นี่ด้วยความเข้มแข็ง

พอถึงที่สุด เวลามันถึงที่สุด เวลามรรคญาณมันเคลื่อนตัวไปพร้อมกับตาบอด เห็นไหม ตาบอดบู้ก็เลสก็ตายไป เวลากลับมา นี่เอาหลานไปรับกลับมาจำพรรษา เวลาเดินจงกรมไง เพราะกลางคืนฝนมันตก แผลงมันมา นี่แล้วท่านเดินจงกรมอยู่ไปเหยียบแผลงตาย พอเหยียบแผลงตาย พระเขาไปเดินเที่ยวกัน ไปเห็นเข้าก็ไปฟ้องพระพุทธเจ้าบอกว่า “พระจักขุบาล เวลาตาที่อยู่ก็ขี้เกียจ เวลาตาบอดแล้วอดขยัน” เพราะมันไม่เชื่อกันไง

คนนี่คูลีกริยาภายนอกเขาไม่เชื่อว่าใครเป็นพระอรหันต์ไม่เป็นพระอรหันต์ เขาไม่รู้หรอก พระคือพระ คนคือคน แล้วหัวใจนี่เป็นนิพพาน ใครจะไปเห็นได้ว่าหัวใจนี่เป็นนิพพานแล้ว แต่ถ้ากริยาก็คือกริยา เห็นไหม แล้วเดินจงกรมนี้เหยียบสัตว์ตาย พวกเรามาสัตว์นี้ป่าเขาตีปาตา เป็นอาบัติทั้งนั้นแหละ เป็นปาจิตตีย์

ที่นี้เหยียบสัตว์ตายไปฟ้องพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าบอกว่า “ไม่เป็นหรอก เป็นปาปมุต” คำว่าปาปมุตคือมันไม่เป็นอาบัติ แต่เราไปตีความกันว่าปาปมุตคือเกร็ง ไม่ให้เป็นอะไรเลย ปาปมุตคือขอนไม้ไง อยู่เฉยๆ ห้ามเป็นอาบัติ แต่ความจริงไม่ใช่ มันเคลื่อนไหวไปแต่มันไม่เป็น ไม่เป็นเพราะว่าไม่มีเจตนา ไม่มีสิ่งใดเลย เพราะจิตนี้ว่างหมด จิตนี้ไม่มีการกระทำต่างๆ แต่มันอยู่ด้วยวิหารธรรม มันก้าวย่างไปเป็นธรรมชาติของเขาเพราะคนตาบอด ถ้าตาดีเขาไม่ทำหรอก

นี่ขณะที่เหยียบสัตว์ตาย เห็นไหม พระอรหันต์เหยียบสัตว์ตาย เหยียบสัตว์ตายนะ แต่เจตนาไม่มี ถ้าพระตาดีจะไม่เหยียบหรอก เพราะมันทำไม่ได้ ชีวิตคือชีวิต แต่ที่พระท่านตาบอด แต่ตาในมันสว่าง เห็นไหม ฉะนั้น พอไปฟ้องพระพุทธเจ้าบอกเป็น “ปาปมุต” สิ่งที่เป็นปาปมุต เป็นพระอรหันต์ไม่เป็นอาบัติ

ที่นี้ไม่เป็นอาบัติ เห็นไหม หลวงปู่มั่นท่านก็เป็นพระอรหันต์ แล้วรู้กัน ลูกศิษย์ที่อยู่ใกล้ชิดยอมรับ ยอมรับเพราะอะไร? ยอมรับเพราะเราถามปัญหา เหมือนเรามีข้อข้องใจแล้วไปถามปัญหา ท่านตอบเราได้หมด เรามีความสงสัยท่านตอบได้หมด ภูษาคติมาจากไหนท่านตอบได้หมด พระอรหันต์ท่านรู้ได้หมด

นี่สิ่งที่ยืนยัน ท่านไม่ได้ประกาศว่าท่านเป็นพระอรหันต์ แต่เวลาท่านตอบปัญหาเรา ท่านรักษาเรา ท่านรู้ถึงวิญญูะ รู้ถึงวังวนของชีวิต รู้ถึงวังวนของจิต จิตนี้มันวังวนอย่างไร? มันแก้ไขได้ขึ้นมา แต่ท่านยังกระหมัดกระหม่อมของท่านอย่างนั้น กระหมัดกระหม่อมเพราะอะไร? เพราะชีวิตท่านเป็นแบบอย่าง เพื่อต้องการให้ลูกศิษย์ลูกหามีที่ยึดที่มั่น มีที่ยึดที่เกาะ จิตมันไม่มีที่เกาะ จิตมันไม่ลงนะ จิตไม่ลงนี่ใครสอนไม่ได้หรอก

นี่สิ่งที่สอนไม่ได้ เห็นไหม สิ่งที่สอนไม่ได้มันก็เป็นทิฐิมานะ ทิฐิมานะมันก็ว่ากันไปตามกิเลส นี่ธรรมชาติของกิเลสไง ศีลธรรมๆ ธรรมะของพระพุทธเจ้าสะอาดบริสุทธิ์ แต่กิเลสของเรามันบวกรเข้าไป ทิฐิมานะของเรามันบวกรเข้าไป บอกว่าข้ารู้ธรรม ข้ารู้ธรรม ทิฐิมานะทั้งนั้นแหละ นี่ปัญญาของกิเลส แล้วก็ในเวลาที่มีความเห็นกันไป ทั้งๆ ที่ธรรมะก็มีอยู่นะ นิพพานก็คือนิพพาน แล้วนิพพาน ๑๘ มันมาจากไหน? นิพพานมันมีขั้นตอนอย่างไร?

นิพพานเป็นนิพพาน ถ้าไม่นิพพานนี้ พระโสดาบันก็ไม่ใช่พระอรหันต์ นิพพานได้อย่างไร? พระโสดาบัน อารมณ์พระโสดาบันเป็นอย่างไร? พระโสดาบันละสักกายทิฐิ ความเป็นผิติดกับร่างกายมันเห็นอย่างไร? สกิทาคามีนี่เห็นอย่างไร? อนาคามี เวลามันเป็นผู้ที่เรื่อว่าง เห็นไหม จิตอยู่ในเรื่อว่าง ผู้ที่มีจิตอยู่แต่เรื่อว่าง เรื่อว่างเพราะอะไร? เรื่อว่างเพราะมันไม่มีข้อมูลไง

นี่สัญญาข้อมูล เห็นไหม สิ่งต่างๆ ข้อมูลนี้กามฉันท จิตมันต้องมีตัวมันก่อน พอจิตมีตัวมันก่อน ถ้าเป็นปุถุชน จิตมีตัวมันก่อนมันก็ออกไปข้างนอก แต่เวลาเป็นอนาคามีขึ้นมา มันมีสติขึ้นมา มันว่างจากข้างนอกแต่ข้างในมันยังมีอยู่ สิ่งที่มีอยู่มันเป็นอย่างไร? นี่มันยังไม่นิพพานเลย พระอนาคามียังไม่นิพพาน พระอนาคามียังสงสัยในอหัตตมรรค อหัตตผลอยู่ แล้วมันจะนิพพานได้อย่างไร? แล้วนิพพาน ๑๘ มันมาจากไหน?

นิพพาน ๑๘ เราไปคิดกันเอง แล้วเราไปพูดกันเอง เห็นไหม นี่ทำให้ไขว้เขว ทำให้การประพฤติปฏิบัติมันสร้างภาพ มันเป็นการสร้างภาพ มันเป็นสัญญาอารมณ์หมดเลย มันไม่เป็นความจริงสักอย่างหนึ่ง ไม่เป็นความจริงเลย แต่ถ้าเป็นความจริงขึ้นมาละ นี่ถึงบอกว่าต้องย้อนกลับมา ย้อนกลับมา เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนคนมีกิเลส แต่ในการประพฤติปฏิบัติมันเข้าใจผิด เข้าใจผิดว่าการปฏิบัติโดยกิเลสมันปฏิบัติไม่ได้ ความสกปรกทำให้

สะอาดไม่ได้ ก็เลยต้องไม่มีความอยาก ต้องตั้งอารมณ์ให้เป็นนิพพานก่อน ต้องตั้งอารมณ์ให้สะอาดบริสุทธิ์แล้วค่อยมาปฏิบัติ

มันจะเป็นไปได้อย่างไร? แค่อจิตสงบนี้มันสะอาดบริสุทธิ์ชั่วคราว จิตสงบนี้ เห็นไหม คุณิญาณ ๑๖ ทำไมไม่มีสมณะอยู่ที่ญาณ ๒๗ ญาณ ๒๘ ละ? แล้วบอกว่าสมาธิไม่สำคัญ กรรมฐานไม่สำคัญ ความไม่สำคัญก็เลยตัวเองไม่สำคัญ ตัวเองไม่สำคัญก็เลยทำผลงานให้คนอื่น ตัวเองไม่ต้องเอาอะไรเลย ตัวเองไม่ทำอะไรเลย

ตัวเองต้องทำของเราขึ้นมาก่อนใช่ไหม? เราทุกข์ใช่ไหม? เราสงสัยใช่ไหม? เราอยากประพฤติปฏิบัติใช่ไหม? ก็กิเลสเต็มตัวนี้แหละ แล้วกำหนดขึ้นมา ตั้งสติขึ้นมา ตั้งสติขึ้นมา เพื่อให้กิเลสมันสงบตัวลง ถ้ากิเลสสงบตัวลง ใจมันจะเป็นสมาธิ ใจมันจะปล่อยวาง การปล่อยวางอย่างนี้ เห็นไหม เขาว่านิพพานของเขา

มันเป็นสมณะ นิพพานอะไร มันไม่มีนิพพานอะไรเลยเพราะกิเลสเต็มหัว มันชุกสิ่งต่างๆ ได้พรหมไว้ ชุกสิ่งลึกลับสงสัย ชุกทุกอย่างเพราะเราไม่รู้อะไรเลย แต่ทำให้มันว่างๆ แล้วถ้าว่างๆ ไม่มีสติ เพราะความเข้าใจผิดว่าเป็นนิพพาน มันก็เป็นมิจฉาทิฎฐิ มันเป็นมิจฉาสมาธิ มันเป็นมิจฉาไปหมดเลย เพราะเริ่มต้นมิจฉา แต่ถ้าเริ่มต้นเป็นสัมมานะ..

เริ่มต้นเป็นสัมมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนคนมีกิเลส เราก็มีกิเลสใช่ไหม? มีกิเลสเราก็เอาความอยากเรานี้ ออยากในเหตุในผล ออยากในการประพฤติปฏิบัติ เห็นไหม คุณิ เราหิวข้าวนำคุณเลย แล้วเราบอกว่ากินไม่ได้ ขยับไม่ได้ แล้วจะเอาอาหารใส่ปากได้อย่างไร? เราหิวข้าวใช่ไหม? เราอยากกินข้าวใช่ไหม? เราก็เอามือหยิบอาหารใส่ปากสิ

นี่ก็เหมือนกัน กิริยาของจิตทำไม่ได้เลย นิพพานๆ ขยับไม่ได้เลย.. ขยับได้ กินได้ รู้ได้ ทำได้ พระอรหันต์ คนที่ทำเป็นเขารู้หมดแหละ เขาทำได้ของเขา ถ้าทำได้ของเขานี้ให้มันเป็นตามความจริง มันจะสกปรกขนาดไหนก็ให้มันสกปรกไปก่อน เสื้อผ้าที่ใส่แล้วมันสกปรกทั้งนั้นแหละ เวลาซักก็ซักให้มันสะอาดขึ้นมา เสื้อผ้าที่ใส่แล้วบอกว่าเสื้อผ้านี้วิเศษ ไม่เคยสกปรกเลย ไปหาที่โลกไหน? โลกไหนก็ไม่หมีหรอก

นี่ก็เหมือนกัน ประพฤติปฏิบัติแล้วต้องให้สะอาดหมดเลย ความสกปรกไม่ได้ เป็นไปไม่ได้ มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้เพราะอะไร? มันเป็นเรื่องเป็นไปไม่ได้เพราะการเกิด คนที่เกิดมานี้ มีวิชาทั้งหมด เจ้าชายสิทธัตถะเกิดขึ้นมา เห็นไหม คุณนางพิมพา สามเณรราหูลั่นอะไร?

เจ้าชายสิทธัตถะท่านก็เป็นปุถุชนเหมือนกัน ท่านก็มีความต้องการแบบโลกๆ เหมือนกัน แต่เวลาท่านตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้นมาแล้วนี่หมดสิ้นกัน กิเลสขาดไปจากใจ นี่ขณะที่เป็นเจ้าชายสิทธัตถะล่ะ? แล้วขณะที่เป็นพระพุทธเจ้าล่ะ?

นี่ก็เหมือนกัน ขณะที่เราเกิดมาล่ะ? เราเกิดมาก็กิเลสมันพาเกิดนะ ถ้าให้กิเลสพาเกิด แต่เรามีศรัทธา มีความเชื่อ เรามีบุญ มีอำนาจวาสนา เราถึงได้มาสนใจในศาสนา ถ้าสนใจในศาสนา ขึ้นมา แล้วศึกษาขึ้นมา มันก็ความจงใจ เห็นไหม คิดดี คิดชั่ว.. คน โกรธ คนมีโทสะ เราเห็นได้ง่ายๆ เลย ไอ้คนที่เก็บไว้ในหัวใจ ที่คิดดีใจ เรามีมรรยาทสังคม เราเป็นคนดีมากเลย แต่หัวใจมันก็สะสมมาด้วยวิชาทั้งนั้นแหละ มันก็สะสมความลัษณีสัยไว้หมดเลย

ถามกลับคำเดียวเลยว่า “สงสัยหรือเปล่า?” ที่ประพฤติปฏิบัติอยู่นี้ แน่ใจแล้วหรือว่ารู้จริงไม่รู้หรือ ทิฐิมานะ เอาทิฐิยึดว่านิพพานเป็นอย่างนี้ สร้างภาพอย่างนี้ คุยได้แต่ปาก แต่ความจริงไม่รู้ รู้ไม่ได้ รู้ไม่ได้เพราะอะไร? เพราะมันเป็นเปลือก มันเป็นความคิดข้างนอก มันไม่เข้าถึงใจหรือ ถ้าเข้าถึงใจมันต้องยอมรับความจริงก่อน ยอมรับความจริงว่าเราต้องเข้าไปแก้ที่ใจของเรา ไม่ใช่ไปแก้ที่เงาของใจ ไปแก้ที่ความคิดใจ

ความคิดฟุ้งซ่าน ความคิดว่านิพพานเป็นอย่างนั้น นิพพานเป็นอย่างนั้น สร้างภาพขึ้นมา มันก็เป็นเงา มันเป็นเงาของใจ เป็นอาการของใจไม่ใช่ใจ ถ้าเราพูดถึงความว่างขึ้นมา นิพพานคือความว่าง ก็ไปสร้างความว่างที่ความคิด ไปสร้างความว่างที่เงา เขียนเงาให้มันไม่มีภาพเลย แล้วเงามันจะเป็นเราไหม? ถ้าเงาเขียนเป็นภาพขึ้นมา เหมือนภาพวาดนี้ ภาพวาดที่ไม่มีภาพเลย ภาพวาดก็ว่างเปล่า ภาพที่เราเขียนขึ้นมา มันก็มีรูปขึ้นมา

ความคิดก็เหมือนกัน ความคิดนี้คิดถึงฟุ้งซ่าน คิดถึงอาการต่างๆ ขึ้นมา มันก็มีภาพขึ้นมา เวลาเราคิดให้ว่างมันก็ว่างขึ้นมา แล้วเจ้าของความว่างอยู่ไหน? คือตัวใจมันอยู่ไหน? อย่างนั้นถึงเป็นมิจฉาสมาธิใจ เพราะว่างอยู่ข้างนอก มันว่างอยู่ที่อาการของใจ ไปว่างอยู่ข้างนอก ไม่ใช่ว่างที่ใจ ถ้าว่างที่ใจ มันสงบเข้ามาที่ใจมันต้องมีจุดยืน มันต้องมีสติ มันต้องมีคำบริกรรม

ถ้าเป็นปัญญาอบรมสมาธิ ปัญญามันก็ต้องไล่ต้อนไป สติไล่ต้อนความคิดไป ความคิดมันคิดเรื่องโทษ มันคิดแล้วมีประโยชน์อะไร? นี่สติปัญญาจะตามไป เห็นไหม พอตตามไป สติปัญญา! สติปัญญามันตามไป ถ้ามันตามไป พอมันปล่อยขึ้นมามันก็มีเจ้าของ มันมีความรู้สึก ว่าปล่อยวาง แต่ถ้าเรากำหนดให้มันไปว่างอยู่ข้างนอกนะ ทุกอย่างเกิดขึ้นแล้วดับไป ทุกอย่างเกิดขึ้นแล้วดับไป มันก็ส่งออกไป

นี่แล้วมันส่งออกไป เห็นไหม เราไปทำความสะอาดบ้านคนอื่น แล้วบ้านเราสะอาดไหม? เราไปทำความสะอาดบ้านข้างเคียง เราส่งสารเขา คนนั้นก็คนดี เราไปทำความสะอาดให้บ้านคนอื่นทั้งหมดเลย แล้วบ้านเราปล่อยให้มันเลอะเทอะ

นี่ก็เหมือนกัน ความคิดมันอยู่ข้างนอก ว่างๆ ว่างๆ ว่างๆ แล้วถึงงนะ ว่างๆ นี่ทุกคนจะบอกว่างๆ ว่างๆ ตลอดเลย แล้วทำอะไรต่อไป เพราะอะไร? เพราะมันเป็นมิจฉาทิฎฐิ เพราะความไม่รู้ไ้ว่านิพพานคือความว่าง ความสุขคือความว่าง ความว่างมันว่างนอก ว่างใน ว่างของใคร? ว่างของบ้านข้างเรือนเคียงหรือบ้านของเรา

ถ้าว่างของเรา บ้านเราต้องสะอาดบริสุทธิ์ขึ้นมาก่อน มันต้องมีสติแล้วมีคำบริกรรม แล้วถ้ามีปัญญาอบรมสมาธิ เพราะในศาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคือปัญญารอบรู้ในกองสังขาร ความคิดในสังขารมันตีความได้ ๒ อย่าง ความคิดสังขารคือร่างกาย สังขารร่างกายนี้เป็นอย่างหนึ่ง สังขารนี้เป็นธาตุ สังขารเป็นความคิดใจ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ

สังขารคือความคิด ความปรุง ความแต่ง ความคิดโดยธรรมชาติของเรามันเกิดดับ โดยธรรมชาติของมันเกิดดับ! แล้วพอมันเกิดดับมีกิเลสเป็นตัวกระตุ้น มีกิเลสเป็นตัวกระตุ้นแล้วบอกไปดูการเกิดดับ แล้วพอมันเกิดดับขึ้นมา พอกิเลสมันรู้ว่านี่เป็นธรรมชาติ นี่เป็นสังขารมันก็หุดตัวเข้ามา มันหลบใจ มันหลบอยู่ใต้ความคิดเรา เราเลยไม่เห็นเลย แต่ถ้าเราใช้สติของเราเข้าไป กำหนดเข้าไป มันมีสติควบคุม เห็นไหม

ครูบาอาจารย์เราบอกสติสำคัญมาก สติตัวยังไขว้ไว้ แล้วปัญญาตัวใคร่รวนขึ้นมา มันจะลึกลงเข้าไป ลึกลงเข้าไป แล้วประโยชน์จะเกิดตรงนี้ไง แล้วไอ้นิพพานๆ ที่เขาพูดเป็นชื่อ เป็นคำร่ายไปสนใจ นี่เป็นกิริยา เป็นวิธีการที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมไว้ ถ้าเราศึกษาขึ้นมา เห็นไหม ใจสัมพัชธรรม ใจสัมพัชธรรม ความรู้สึกเรามันสัมพัชเอง สมาธิก็สัมพัช

เอง ถ้าสมาธิปฏิบัติเข้าไปเหมือนเด็ก เด็กไม่เคยได้ผลงานสิ่งใด พอทำอะไรขึ้นมามันก็ต้องการให้ผู้ใหญ่ชื่นชมมันว่ามันทำผลงานได้

นี่ก็เหมือนกัน เราทำสมาธิได้เราก็เข้าใจว่าเป็นนิพพาน แล้วเดี๋ยวมันก็เสื่อมไป เพราะอะไร? เพราะสมาธิก็เป็นอนิจจัง สัพเพ ชัมมา อนัตตา สภาวะธรรมที่เกิดขึ้นมาเป็นอนัตตา มันแปรสภาพหมด มันไม่มีอะไรคงที่เลย ไม่มี! ไม่มีอะไรคงที่เลย เว้นไว้แต่โสคาบัน สกิทาคามี อุนาคามีนี้อกุปปชรรณ.. กุปปชรรณ อกุปปชรรณ

สภาวะที่การเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงอะไร? เปลี่ยนแปลงในทางที่ดี เปลี่ยนแปลงในทางที่บวก เปลี่ยนแปลงในทางมรรค เปลี่ยนแปลงในทางลบ เปลี่ยนแปลงโดยกิเลส กิเลสมันเปลี่ยนแปลงไปตลอด นี่เกิดมาแล้วทุกขยากอยู่อย่างนี้ มันเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา แต่ตลอดเวลานี้มันเปลี่ยนแปลงโดยมันเผาไหม้ตัวมันเอง ถึงเวลาแล้วมันต้องสิ้นไปเป็นธรรมดา สิ้นไปเป็นธรรมดาโดยที่เราไม่ได้ประโยชน์อะไรกับมัน

แต่เราตั้งสติขึ้นมา เราตั้งสติแล้วเข้าไปค้นคว้า เข้าไปดูแลมัน เข้าไปค้นคว้ามัน เห็นไหม มันเปลี่ยนแปลง.. เปลี่ยนแปลงโดยที่เราเข้าใจ เปลี่ยนแปลงโดยที่เราเห็น เปลี่ยนแปลงในแง่บวก เปลี่ยนแปลงโดยธรรม การเปลี่ยนแปลงอย่างนี้การเปลี่ยนแปลงโดยธรรม นี่คือธรรมจักร นี่จักรมันเคลื่อน ปัญญามันเคลื่อนขึ้นไป มันจะเห็นสภาวะของมันเข้าไป มันเป็นความจริงของเรา ไม่ใช่ความจริงในตำรา

ตำราเป็นตำรานะ ตำราเราเขียนขึ้นไปแล้วก็ดีความกัน เป็นตรรกะ เห็นไหม นิพพาน ๑๘ ฟังแล้วสะดุ้งเลยนะ นิพพาน ๑๘ นิพพานเป็นอย่างนั้น สร้างอารมณ์อย่างนั้น เราบอกไอ้โฮ.. นิพพานเป็นลึฟต์หรือวะ อ้อ.. ขึ้นลึฟต์ได้เนาะ นิพพานเป็นลึฟต์ เอลิฟต์ขึ้นมาเลย นี่จะบอกว่า โคนาฝูงที่ไม่มีปัญญา ศาสนานี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสุดยอดมาก ฟังสิ ฟังว่าพุทธวิสัยนะ เวลาตรัสรู้ขึ้นมาแล้วว่าจะสอนใครได้หนอ? จะสอนใครได้หนอ? มันลึกลับมหัศจรรย์

แต่เราไปเอามานะ นี่เดี๋ยวนี้มีปัญญา พวกเราปัญญาชนมีปัญญา เอามาตีแผ่กัน เขียนเป็นตรรกะแล้วก็ศึกษากัน ก็ศึกษากันด้วยเปลือกใจ แล้วก็คิดที่เปลือกใจ คิดในกรอบ ขยับไม่ได้เลยนะ ขยับซ้าย ขยับขวาพิศหมดเลย.. ก็คนมีชีวิต ก็คนมีความทุกข์ ทำไมขยับไม่ได้ มันต้องขยับขยับเข้าไปของมัน ไม่ใช่เขียนเป็นกรอบขึ้นมาแล้วก็ยึดตรึงตัวเองไว้เลยนะ ห้ามขยับเลยแล้วก็ว่า นิพพาน ๑๘ แล้วก็นิพพานสวมหัวให้มันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นไปไม่ได้เลย

ถ้าเป็นความจริง เห็นใหม่ ความจริงในการกระทำของเรา เราต้องทำจริงขึ้นมา แล้วมันจะรู้จักจริง แล้วคนรู้จักจริงมา สิ่งนั้นไม่เป็นประโยชน์อะไรเลย มันเป็นเรื่องปฏิบัติ ปฏิบัติ ปฏิเสธ นี่ปฏิบัติ แผลที่มันชี้ผิด เห็นใหม่ เข้ากรุงเทพฯ ขอบอกกรุงเทพฯ ชี้ลงได้ แล้วก็เข้ากรุงเทพฯ ก็ไปเรื่อยไปเรื่อย แล้วเมื่อไหร่จะถึงกรุงเทพฯ ละ? กรุงเทพฯ มันต้องไปรอบโลกไป ลงไปถึงรอบโลกเลยวนกลับมากรุงเทพฯ นู่นนะ

นี่ในเมื่อปฏิบัติ ทฤษฎีมันผิด นิพพาน ๑๘ นิพพานเป็นแล้ว นิพพานไม่มี ไม่มีใครนิพพาน พระอนาคามียังไม่เข้าใจเรื่องนิพพานเลย แล้วนิพพานมันมาจากไหน? นิพพาน ๑๘ นิพพาน ๑๘ ไม่มีหรอก แต่ถ้าเป็นความจริงขึ้นมามันเป็นสมณะ มันเป็นการว่าง มันเป็นเรื่องว่าง ความว่างมันก็ต้องมีสติ ความว่างก็ต้องมีเจ้าของ ความว่างต้องมีการควบคุม มันก็จะได้ประโยชน์กับเราขึ้นมา เราจะทำอะไรขึ้นมาเราต้องรู้จักจริงเห็นจริงนะ ทำจริง รู้จริง เห็นจริง แล้วเป็นประโยชน์จริงขึ้นมาจะเป็นประโยชน์กับเรา

นี่มันลึกซึ่งอย่างนี้ มันลึกซึ่งมากในหัวใจ แต่ถ้ามันมีครูบาอาจารย์ เห็นใหม่ จากใจดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่ง ใจดวงหนึ่งที่สูงกว่าไม่เข้าใจในสิ่งนั้นจะเอาอะไรไปสอนเขา แล้วสอนขึ้นมา มันจะเป็นความจริงนะ ถ้าใจจริงนี่สอนจริง ถ้าใจมันโง่ ใจมันมีคบอด มันก็สอนมีคบอดนั่นแหละ ตาบอดคลำช้าง คลำกันไป นิพพาน ๑๘ คลำอยู่นั่นแหละ คลำจนนิพพานมันจะเนาอยู่คาหัวใจ ชีวิตนี้สิ้นไปโดยไม่เป็นประโยชน์อะไรเลย เอวัง